

Högskolan Väst
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-17
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6

Högskoleverket beslutar att inte ge Högskolan Väst tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan Väst har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: professor emeritus Ingvar Lundberg, Göteborgs universitet (ordförande); docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); universitetsadjunkt Birgit Andersson, Umeå universitet; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; lärarstuderande Linda Bondeson, Södertörns högskola; docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet; lärarstuderande Patrick Böttiger, Örebro universitet; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Kari Fasting, Norges Idrottshögskola; professor Karsten Froberg, Syddanska universitet; lektor Tom Gullberg, Åbo Akademi; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marlène Johansson, Åbo Akademi; filosofie doktor Carla Jonsson, Stockholms universitet; professor emeritus Pertti Kansanen, Helsingfors universitet; professor emerita Inger Anne Kvalbein, Högskolan i Oslo; universitetslektor Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo; forskningsledare Mia Porko-Hudd, Åbo Akademi; universitetslektor Grethe Ravlo, Nationellt centrum för matematik, Trondheim; universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola; professor emeritus Helge Strömdahl; universitetslektor Björn Sundmark, Malmö högskola och lärarstuderande Pernilla Åhs, Högskolan Väst.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 15 september 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan Väst inte har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Högskolan Väst tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Eric Lindesjö och Cecilia Nordqvist deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

Medlemmarna i bedömargruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Vi bedömer att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Dock konstaterar vi att antalet planerade lärare på en del kurser är oroväckande stort, och det kan innebära svårigheter med samordning och kontinuitet. När det gäller vetenskaplig ämneskompetens och ämnesdidaktisk kompetens så finns det några frågetecken och det gäller svenska och matematik. Eftersom samtliga studenter ska skriva examensarbetet inom något av dessa två ämnen och de sägs vara ryggraden i utbildningen, så finns det ett behov av flera ämnesdidaktiker i svenska och matematik. Lärarkompetensen för den utbildningsvetenskapliga kärnan är tillfredsställande. Vi menar att lärarna har reella möjligheter till kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärreresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Vi bedömer att de ämnesövergripande centrumbildningarna och kollegierna bidrar till att skapa en forskande och konstnärligt utvecklande utbildningsmiljö. Strategiska satsningar görs för att stärka den vetenskapliga miljön. Vi menar att utbildningen har förutsättningar att ge studenterna ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt.

Upplägget av den verksamhetsförlagda utbildningen med studerande i fasta verksamhetsgrupper med tilldelade verksamhetsdidaktiker och högskolelärare genom hela utbildningen verkar vara ett fungerande koncept. Kontakterna mellan högskolan och verksamhetsdidaktikerna samt fältskolorna och kommunerna bedömer vi fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

Nationellt samarbete bedrivs som kan berika utbildningsmiljön men det internationella samarbetet kan utvecklas ytterligare.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen är bristfällig och innehåller vissa felaktigheter och inkonsekvenser när det gäller kursomfattning och poängsättning av kurser för den

verksamhetsförlagda utbildningen. Kursplanerna är även de bristfälliga; bland annat är kurslitteraturen alltför bristfälligt angiven. Dessa brister medför svårigheter för oss att bedöma om mål/förväntade studieresultat utarbetats i enlighet med examensordningen. Det är stora likheter i kursplanerna för inriktningarna mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 och mot arbete i grundskolans årskurs 4–6. Vi ifrågasätter möjligheten för dessa inriktningars nödvändiga profilering.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Undervisnings- och examinationsformerna framgår inte av underlaget i ansökan utan enligt besked vid intervjuerna kommer dessa att anges i så kallade kurs-PM. Något exempel på ett sådant har vi dock inte fått tillgång till varför vi inte kan göra en bedömning. Eftersom internationalisering lyfts tydligt fram som en viktig aspekt inom lärarutbildningen, hade vi gärna sett ett större utbud av litteratur med internationell prägel. De två ämnena svenska och matematik omfattar vart och ett betydligt fler högskolepoäng än de minimikrav som anges i examensordningen, och detta kan begränsa omfattningen för andra ämnen. Vi är till exempel tveksamma till om målen för praktiska och estetiska lärprocesser kan uppnås, då dessa behandlas enbart i ett ytterst begränsat antal kurser. Vi bedömer att den utbildningsvetenskapliga kärnan i sin helhet behöver utvecklas. Efter en gemensam kurs för alla inriktningar ska kurserna enligt egen utsago differentieras mot respektive inriktning. Detta syns dock ännu inte i kursplanerna. Även progression och fördjupning i ämne och ämnesdidaktik behöver skrivas fram tydligare. Likartade examinationsformer – som de som till exempel anges i engelskans tre kurser – och kortfattade innehållspunkter är inte tillfyllest.

Vi saknar examinationsformer för den verksamhetsförlagda utbildningen, även om det i ansökan anges att dylika existerar i den nuvarande lärarutbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination inte är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Betygskriterier är nu angivna för betygen underkänd och godkänd, i övrigt saknas dokumenterade krav för olika examinationsmoment. Vi bedömer att lärosätet inte har visat att det finns systematiska säkringssystem för utbildningen som kommer att ge studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen inte är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan Väst inte har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstill- ståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket- samt grundlärarexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkeslärarexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnedområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.